

ձիննագեան ներկայացուց Սրբազանը իբր «Գիտուն մարդը», Պր. Մար. Եղիվարդեան ներկայացուց իբր «անգուղական եկեղեցականը», և յետոյ ապա Պր. Պենոն ներկայացուց Յորելեարը իբր «հանճարեղ բանասէր»:

Շատ հետաքրքրական եղաւ նախագահ Ղեւոնդ Սրբազանի ատենախօսութիւնը, որ իբր մերձաւոր ազգականը և աշակերտը, պատկերացնելէ յետոյ իր պատանեկութեան օրերէն սկսեալ կրած ապաւորութիւնը Սրբազան Յորելեարէն, ըսաւ թէ դարեր հազիւ կրնան ծնանիլ Դուրեան Սրբազան Պատրիարքի պէս գէժք մը: Դուրեանն է որ իր դարու Հայ եկեղեցին փրկեց և անխուսափելի քայքայումէն: Եւ ապա թուեց անոր մտքի և հոգիի ցայտուն յատկանիւններն ու ըսաւ. անկապ կը կրէ իր մէջ Ս. Մեսրոպի երկնային շունչը, Խորենացիին քերթողական ոգին, Եղիշէի զիւցազներգական խանդը, Դաւիթ անյողթի իմաստասիրական միտքը, Նարեկացիի սրբութեան հուրը, Ներսէս Շնորհաւոր մտքափայլ շնորհը, Եղեիկի հմտութեան խորութիւնը, և այսպէս ան կը կազմէ եօթնասակեղեան լուսեղէն խորան մը, որ պիտի մնայ ներկայ և ապագայ դարերու առինքնող ներշնչարանը, հայ եկեղեցականութեան:

Ծափերու մէջ վերջացուց նախագահը իր բանախօսութիւնը և կարգաց Սրբազան Յորելեարին ուղղուած շնորհաւորական հեռագիրը:

Ներկաները մեկնեցան այս աննախնթաց Յորելեարեան Տօնակատարութենէն չափազանց տապաւորութեան ներքեւ և սրտազին մողթանքներ ընելով Ն. Ամենապատուութեան թանկագին կենաց համար:

Մանչեսթրի հայութիւնը, հակառակ անտեսապէս ընկճուած ըլլալուն՝ անգամ մըն ալ խանդավառութենէն ցոյց տուաւ իր ջերմ գնահատութիւնը ազգին խկապէս ամենաարժանի մէկ զաւակին հանդէպ:

ԹՂԹԱԿԻՅ

ողջունակեցաւ թէ՛ Քոնստանտնուպոլսի կաթմէն եւ թէ՛ հայ շրջանակներու մէջ: Լ. Կիւմիւշեկերտան այն հայերէն է որ իբրեւ զոհարաւաճառ, թանկագին քարերու վաճառիչ է ըլլացած. վասն զի պակաս-կշիռ մը պիտի ըլլար ատրկա իր գրական տաղանդի նմարին մէջ, այլ գիտցած է հաւատարակել իր շուկայի ըզբաղումները և իր մատուցած հակումները, և կեանք տուած է գործի մը, որ թէեւ ո՛չ հայացի, բայց սրտի աէր հայու մը գործն է, և կը յիշեցնէ մեզի երբեմն ոգեւորեալ Պոլսի տեսարանները: Շատ գոհունակութեամբ գիտեցինք որ Փարիզի Հայոց ընտրանին, զրէի և գործի իրենց բոլոր համակրելի ներկայացուցիչներով, հաշի սեղանի մը շուրջ, ողջունած են Լեւոն Կիւմիւշեկերտանին մուտքը Քոնստանտնուպոլսի գրականութեան պալատը, անկեղծ խանդավառութեամբ: Le Foyer-ի Յնվր. 15-ի թիւին մէջ այս մասին տրուած տեղեկութիւնը անակնկալ հրապոյր մը կը ծուրէր, այն գեղեցիկ էջին հետ որ արտատպուած էր Կիւմիւշեկերտանի գործէն, էջ մը ուր կեանք տուած է հին մայրաքաղաքը:

ՍԻՈՆ Կ'ողջունէ այս ընտիր Քոնստանտնուպոլսի գրուած վէպին հեղինակը, և կը յուսայ որ ան հայ կեանքն ալ պիտի ծանօթացնէ Քոնստանտնուպոլսի կաթարգիչ գրչով:

ՆԻՍԻ ԺՈՂՈՎ ՆԻ ՈՉ ԹԷ՝ ՆԵՒԵՈՅ

Le Foyer-ի վերջիւնաւ թիւին մէջ անգրաւադարձուած մը կայ սխալի մը վրայ, որ անշուշտ անուշադրութեամբ որդողած է ԼԱՌՈՍ ԻՆԵՐՎԵՐՏԷՆԻ վերջին երկնատոր հրատարակութեան մէջ, որ փոխանակ Nice-ի գրուած է Nicée (=Նիկիա): Լառուսի նախորդ հրատարակութեան մէջ սակայն շիտակ գրուած է Nice, այսինքն Ֆրանսայի ծանօթ քաղաքին քաղաքը, ուր 1041-ին գումարուած է Ժողով մը, ուր Արքեպիս. Ռէմպօ, Ալփինօնի և Արլիի եպիսկոպոսները և Քլեմէնի Արքան Օտիլոն, որոնք կը ներկայացնէին Ֆրանսայի եկեղեցականութիւնը, ստիպողական նամակ մը Կ'ուղղէին իտալիոյ եկեղեցականութեան՝ յորդորելով զայն որ ընդունի Ալատուձոյ խաղաղութիւնն ու զաղարթը:

Ալատուձոյ զաղարթին համար երկու Ժողով ալ տեղի ունեցան Elne-ի թեմին Tulujas (Le Foyer-ի Tulujes) քաղաքը, Ֆրանսայի և Սպանիոյ սահմանադրութիւն վրայ՝ Roussillon-ի կոմսութեան մէջ (St' C.—J. Hefele, Hist. des Conciles, Քոնստանտնուպոլսի թրգմ. Dom H. Leclercq-ի, Հատոր Դ. Մասն երկրորդ, էջ 909 և 975):

ԳՊՐՈՅԻ ՄԷ ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Ժեղգ դարուն սկիզբը Անգլիացի եկեղեցական մը, ձօն Հարվըր, որ 1637-ին գաղթեց Ամերիկա, ունեցածը նուիրեց Նոր Քաղաքի (այժմ Քէմպրիճ) Հարվըրա Գոլէճին (1638): Այս դպրոցը Մէսէչուսէթս նահանգի 1780-ի Սահմանադրութեան մէջ կոչուեցաւ Հարվըրա Համալսարան (Harvard University), որ այսօր ունի 81,883,143 Տոլարի գրամուդրոս մը, որուն տարեկան հասոյթն է 4,226,449 Տոլար: 1929-ին մէջ դպրոցին ծախքը եղած է 8,631,856 տոլար:

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ Գ

ՀԱՅ ՎԻՊԱՆԴԻՐԸ

Հանդիմանող ընդունելիք փարիզարեան Տիար Լեւոն Կիւմիւշեկերտանի Քոնստանտնուպոլսի գործը, Les Faux—Poids de Balance (Roman), 8° 223 էջոց գործ մը, որուն երեւումը ջերմօրէն